

Anbefaling

Mottak, oppbevaring og bruk av pasienters private legemidler, inkl. H-reseptlegemidler

Legemiddelhåndtering - Veileder med anbefalinger for helseforetak i Helse Sør-Øst RHF 2025, vedlegg 2 Del I, prosedyre 12

Dato: 5.desember 2025

Hensikt	Prosedyren skal bidra til: • Gode rutiner ved mottak og oppbevaring av pasienters private legemidler i sykehus • Avklare i hvilke tilfeller/innenfor hvilke rammer bruk av pasienters private legemidler er tillatt på sykehuset, og bidra til forsvarlig håndtering når slik bruk blir nødvendig.
Omfang	Med pasientmedisin eller pasientens private legemidler menes: legemidler som pasienten har hatt ansvar for, og hvor kostnadene er dekket av pasienten selv eller HELFO (blå resept) eller dekket av helseforetakene (H-resept legemidler). Prosedyren gjelder når pasient har med seg pasientmedisin eller private legemidler ved innleggelse og uavhengig om pasienten selv eller helsepersonellet administrerer legemidlene.
Grunnlagsinformasjon/ bakgrunn	Prinsippet om gratis heldøgnsopphold og dagbehandling tilsier at all behandling som gis på sykehus skal være vederlagsfri, herunder skal ikke pasienten betale for medisiner, utstyr o.a. Bruk av pasientens private legemidler kan derfor være i strid med pasientens rettigheter om gratis spesialisthelsetjeneste. H-reseptlegemidler finansieres av helseforetakene, og pasienter har derfor ingen utgifter til disse. Helseforetaket er ansvarlig for all legemiddelbehandling som gis i forbindelse med et sykehusopphold. Det er derfor viktig at problemstillingen drøftes i eget foretak, både med tanke på pasientsikkerhet, ansvar og samfunnsøkonomi
Ansvar	Helsepersonell som har ansvar for legemiddelhåndtering til aktuell pasient.

Arbeidsbeskrivelse	Mottak og oppbevaring for private legemidler • Pasientens private legemidler skal oppbevares i forseglede poser for oppbevaring av pasienteiendeler/verdisaker • Oppbevaringssted kan være egen skuff/bakke på medisinrommet, evt. annet låsbart skap • Merkingen av posen og/eller tilhørende skjema skal fylles ut med følgende; pasientnavn, fødselsdato, innhold, dato og signaturer • Skjema/posen skal underskrives av både sykepleier og pasient (evt. pårørende eller 2 sykepleiere dersom pasienten ikke er i stand til å signere selv) • Pasientens legemidler i gruppe A og B skal ikke skilles fra pasientens øvrige legemidler • Innlevering av private legemidler, inkludert A preparater, skal registreres Generelt om bruk av pasientmedisin (vurderes av lege) Sykehuset skal kun bruke av pasientens private legemidler under sykehusoppholdet i spesielle tilfeller f.eks. når legemiddelet ikke er å anskaffe innen tidspunktet for sykehusoppholdet og det vurderes at avbrudd i den medisinske behandlingen må unngås. Eksempler på slike situasjoner: • Uregistrerte legemidler • Legemidler tilvirket den enkelte pasient • Legemidler til kliniske utprøvinger • Frem til legemidlet, som er bestilt fra sykehusapoteket, er tilgjengelig ved seksjonen Det skal ikke etableres systemer for rutinemessig bruk av pasientens private legemidler med unntak av: • Hvis pasienten har med seg dosepakkelegemidler/multidose og det ikke foretas noen endringer i ordinasjonene, kan man etter avtale med pasient/pårørende evt. benytte disse under oppholdet. • Hvis pasienten har gyldig resept på H-legemidler, kan denne benyttes for uttak og bruk under sykehusoppholdet. Alternativt at lege fornyer denne. (sikrer riktig kvalitet av private legemidler). Det skal alltid informeres om at bruk av pasientmedisin er frivillig og at det ikke gis noen økonomisk kompensasjon.

	Kvalitetskontroll ved bruk av pasientmedisin (vurderes av sykepleier) Følgende kriterier må være til stede for å benytte pasientmedisin: • Legemidlene skal foreligge i originalemballasjen, evt. i multidoseforpakning, og være identifiserbare i forhold til pasientnavn, preparatnavn, styrke og helst dosering • Holdbare i minst forventet innlagt periode • Legemidler med krav til sval/kjølig oppbevaring skal ikke benyttes • Insulinpenner og øyedråper i bruk som er merket med anbruddsdato og legemidler til inhalasjon kan om nødvendig benyttes Føring og kontroll <u>ved bruk</u> av pasientmedisin i legemiddelgruppe A (narkotika) Pasientens medbrakte A-preparater skal føres på egne narkotikaskjemaer og ikke inngå i seksjonens felleslager og regnskap. Pasientbundne skjema føres og arkiveres på lik linje med øvrige narkotikaskjema på seksjonen. Dokumentasjon ved bruk av pasientmedisin • Ordinasjon, istandgjøring og utlevering skal dokumenteres på samme måte ved bruk av pasientmedisin som om legemidlet hadde vært tatt fra seksjonens legemiddellager.
Referanse/hjemmel	Lov om spesialisthelsetjenesten m.m. 1999-07-02 § 5-1, § 5-2, § 5-3 og § 5-5 Lov om helsepersonell 1999-07-02 § 6 Innsatsstyrt finansiering (ISF) 2005 Lov om folketrygd 1997-02-28 § 5-1, § 5-2, § 5-14 og § 5-15 Forskrift om godtgjørelse av utgifter til legehjelp som utføres poliklinisk ved statlige helseinstitusjoner og ved helseinstitusjoner som mottar driftstilskudd fra regionale helseforetak, 2000-12-01 nr. 1389 Unntakene: Rett kurs mot riktigere legemiddelbruk St.meld. nr. 18, 4.2.8
Relaterte dokumenter	Veileder for legemiddelhåndtering vedlegg 2: Del I prosedyre 12